

Felszabadító sírás

NyEMRLSz Tanácskozása Oberwart/Felsőőr 2018. július 8. vasárnapi igehirdetés

Visky István, ref. lelkp.

Alapíge

„Szeret az Úr, azért nincs még végünk, mert nem fogyott el irgalma” Jeremiás Siralmi 3:22

Jeremiás prófétának a Szentírásban két könyve is van. Az egyik egy hatalmas mű a neki kijelentett próféciákról. Jeremiás ebben az első könyvében tanít, ítél, vigasztal, nem egyszer dühös, van úgy, hogy örül, és van úgy, hogy el van keseredve, számon kér, megdicsér, kijelent.

Ám van még egy könyve Jeremiásnak a Szentírásban. Ebben a könyvében sír, csak sír. Lehet sírni is Isten színe előtt. Ezt mindig elfelejtjük. Szinte mindig Istent vagy dicsőítjük, vagy kérünk tőle, vagy panaszkodunk neki, vagy vádoljuk, vagy segítségül hívjuk. Mindig úgy járulunk és állunk Isten színe elé, hogy valamit kérünk, vagy valamit felajánlunk. Mindig valami logikai kapcsolatot akarunk keresni Istennel, mindig párbeszédben vagyunk Istennel, de nem sírunk Isten színe előtt.

Kiszáradt kapcsolat

Ez egy állandó párbeszéd-kényszer bennünk Istennel szemben, hogy beszéljünk Istenhez, mondjuk el neki azt, amit amúgy is tud. Ez oda vezet, hogy lassan lassan kiszárad a kapcsolatunk Istennel. Eltávolodunk tőle, kihűl Isten vonzalmunk. Ezután megjelenik a kételkedés bennünk: hol vagy Istenem, hova tűntél? Messzinek érzek, üresnek érzem az imádságaimat, kongónak a szavaimat. Egyáltalán létezel, egyáltalán hallod azt, amit mondok neked?

Miért ürül ki a kapcsolatunk Istennel? Azért mert nem sírunk Isten színe előtt, nem öntözzük meg könnyeinkkel az imádságainkat, az életünket, a hitünket, a lelkünket, a hitvallásunkat. Nem öntözzük meg könnyekkel, ezért sorvad az Istenkapcsolat. Intellektuálissá válik, a fejnek a dolgává válik az Isten. Milyen sokszor hiányzik a sírás az én

lelkipásztori életemből is! Bizonyos vagyok benne, hogy Isten gyermekeinek e világon vándorló közösségében is igen hiányzik a sírás.

Jeremiás sír Isten színe előtt. Nagyon zaklatott ez a könyve ennek a prófétának. Nagyon sok minden van Jeremiás sírásában. Miután elpusztul Jeruzsálem, lerombolják a templomot, lerombolják a falakat, diaszpórába szóródik Istennek népe. Sok szörnyűség történik, és Jeremiás odaáll Isten színe elé, és nem kérdi meg hogy miért. Tudja azt az ember szíve hogy miért. Egyszerűen csak sír.

Nagyon sok minden van ebben a sírásában. Ott van a borzadás Jeremiásban, Jeruzsálem pusztulása miatt. Ott van a bűnbánat, ott van az önvád, ott van a szégyen. De van még valami: a felszabadulás.

Felfakadó könnyek

A sírás mindig felszabadulást hoz az ember lelkének. Ezért sírnak a gyermekek, és ezért szabadok a gyermekek, mert még tudnak sírni. Ezért jaj annak, aki nem gyermek és nem tud sírni, mert be nem megy az Isten országába. Jaj annak, aki nem tud sírni gyermekként, mert nem tud felszabadulni. A sírás felszabadítja a rettegő, borzadó lelket.

Jó pár évvel ezelőtt egy faluban, egy fiatal édesanya a kislányát hozta haza az iskolából. Hét-nyolc éves kislánya volt, a járdán mentek. Egy kocsi nagy sebességgel kisodródott a főútról, és az édesanyját elütötte a kislány mellől. Az édesanya ott halt meg, vérbe fagyva a járdán, a kislány előtt. A temetés napján idős, nyugdíjba készülő lelkipásztor temette a fiatal asszonyt, és mielőtt a koporsót leengedték volna a gödörbe, a lelkipásztornak a felesége – jaj milyen fontos szolgálata van a lelkipásztor feleségeknek – a lelkipásztor felesége ránéz a kislányra, és látja, hogy a kislány száraz szemmel, megkövült arccal, mint egy kőszobor nézi a koporsót. És odalép ez az idős asszony a kislányhoz, és teljes erejéből pofon vágja a kislányt. Megüti teljes erejéből. A kislány ajka kihasad, felfakad a vér, de ami a fontosabb, elkezd sírni. Ha a lelkére fagyott borzalom, félelem és rettegés rajta marad a lelkén – és ez az idős tiszteletes asszony tudta ezt – ha ennek a kislánynak rászárad a lelkére a fájdalom, abból ember nem lesz az életbe. A lelke megtörik, egy roncs lesz, belepusztul, ha nem tud sírni, az a kislány az anyja után hal. De így felszabadult a sírásban.

Ez történik Jeremiással is. Isten irgalmatlanul pofon vágja az ő népét, mert megérdemelte az ő népe azt a pofont. Általában a népek ha pofont kapnak, meg szokták érdemelni. Isten pofon vágja az ő népét, Jeruzsálem elpusztul, a templomot idegenek rombolják le, de vannak gyermekei Istennek, akikben felszakad a sírás. Jeremiásnak is ilyen felszakadó sírása van, és ez már az új életet, ez már a továbblépést jelenti. Mert addig nincs továbblépés, amíg nincs sírás, amíg fel nem szakad a lélekre fagyott önvád, bűn, önmarcangolás, félelem, aggodalom, rettegés, borzadály.

Árulás és megbánás

Júdás elárulja Jézus Krisztust, és meghal. Péter is elárulja Jézus Krisztust de nem hal meg. Miért? Mi a különbség a két árulás között? Sok különbség van! A Júdás árulása elegáns volt, ésszerű, logikus, kiszámított, pontos. Ennyit megér, ennyit kapok, elárulom az Urat, külön úton indulok tovább. A Júdás árulása egy nagyon tiszta, kiszámított árulás volt, egy nagyon érthető árulás.

A Péter árulása gyávaságból fakadt. Háromszor sunnyogja el, hogy nem ismerem az Urat. És mégis Péter megmarad. Miért? Mert sír! Júdás nem a bűnéért, és nem az árulásáért pusztul el, no hiszen akkor már rég nem lenne ember a világon. Már rég senki nem lenne ezen a világon, hogy ha az árulásért halál járna. Nem. Júdás azért pusztul el, mert nem tud sírni. Péter pedig azért él, mert tudott sírni az árulás után.

Azt mondja Jézus Krisztus erre a Péterre, hogy te Péter, rád építem az anyaszentegyházat, a kulcsokat odaadom neked. Miért? Azért talán mert olyan hős vagy, olyan ügyes vagy, olyan jó teológus vagy, olyan jó stratégia vagy, olyan jól keresel, olyan jó az állásod? Azért bízom rád az egyházat? Nem Péter, nem. Azért bízom rád az egyházat, mert tudsz sírni. A tizenkét tanítványból, egyedül Péterről van megírva, hogy sírt. Mert csak az méltó a gyülekezet pásztorolására, az méltó az Isten népe közé vétetni, aki tud sírni.

A megszületett kisbabát, he netán nem sír, megpaskolják ám hogy sírjon. Azért mert évezredek óta a bábaasszonyok tudják azt, amit sokszor mi teológusok, intellektuel emberek, modern keresztyének már nem tudunk, és a szószékekről már nem hirdetünk: a sírás egyenlő az élettel.

Megtisztult szemek

Jeremiás sír, és az ő sírásában kitisztul a szeme. A síró ember jól lát, tiszta lesz nemcsak a lelke, de a látása is. Mit mond ez a síró Jeremiás? Azt, hogy nincs végünk, nincs végünk!

Mikor van egy embernek vége? Mondhatod azt, hogy amikor meghal, és a sírba teszik. Pedig nem, akkor a testének van vége. De mikor van vége az embernek? Akkor amikor nem tud vagy nem akar már sírni. Amikor elfordul az Istentől és azt mondja, a saját utamat járom, nem sírok, hanem megmutatom én..., ott van vége az embernek.

Azt mondja Isten az első emberpárnak az Éden kertben, hogy amely napon eszel arról a fáról, meghalsz. De nem haltak meg, legalábbis nem testileg. Ám mégis csak meghalt bennük valami: a sírásra való képesség, és az a halál. Meg van írva az egyiptomi fáraóról, hogy Isten megkeményítette a szívét, a kemény szív pedig nem sír, és ezért pusztult Egyiptom, pusztult a fáraó családja. Azt akarod, hogy a családod megmaradjon, hogy gyermeked, unokád boldoguljon? Akkor sírjál néha Isten színe előtt. Hagyd a lelkedet, hogy sírjon.

Boldogok, akik sírnak, mondja az Úr Jézus Krisztus, azért mert a sírás után következik a megvigasztaltatás. Aki nem sír, ott következik a kiszáradás, a megkeményedés, a harag, a düh, a tagadás. Ahol viszont sírás van, ott következik az ölelés, a megvigasztalás, a kitisztult lélek, a kitisztult szem. Ezért mondja Jeremiás, hogy nincs végünk.

Ha nem tudsz sírni

Héberül egy nagyon mély, nagyon ritka, és nagyon kegyetlen kifejezés van itt: „loh támenu”. Így van megírva „loh támenu”, ami azt jelenti, hogy nem fogytunk el, azt jelenti szó szerint, hogy nem omlottunk szét, nem porladtunk el. Ezt mondja Jeremiás. Ritkán fordul elő ez a kifejezés a Szentírásban. Mózes negyedik könyvében olvashatunk erről a kifejezésről, amikor Isten szól az ő engedetlen népéhez, aki nem akar bevonulni az ígért földjére, hanem azt mondja, hogy inkább visszamennének Egyiptomba. Azt mondja Isten az ő népének: akkor addig fogsz bolyongani a pusztában negyven éven át, amíg „támenu”, amíg elporladsz, amíg véged lesz, amíg kikopsz, amíg eltűnsz.

Ezt mondja Isten, ez volt az ítélete az ő engedetlen népe fölött. Nem kell az ígélet földje, nem kell az új élet, nem kell a megújulás? Vissza akarsz menni Egyiptomba, a kemény szívű fáraóhoz, ahol nem volt sírás, csak ordítás és fogcsikorgatás? Vissza akarsz menni oda? Jó. Nem fogsz visszamenni oda, hanem itt a pusztában „támenu”, véged lesz, elfogysz, elporladsz.

Azt mondja Jeremiás, hogy nincs „támenu”, nincs porladás, nincs végünk. Miért? Mert az Isten kegyelmes. Az Úr kegyelme hogy nincsen végünk.

Kegyelem

Mit jelent az a szó hogy kegyelem? Használják ezt olyan sok féle formában. Teológiában, pietizmusban, kis közösségben, nagy egyházban, újra és újra előjön ez a szó, hogy kegyelem. Sokszor valami nagyon elvont dolgot értünk kegyelem alatt. Valahogy összekötjük a megtéréssel, azzal, hogy azt gondoljuk, jobb emberek vagyunk mióta megtértünk. Pedig nem ezt jelenti.

A kegyelem az, amikor Isten nem engedi, hogy rád essen, amit megérdemelsz. Amikor megállítja Isten a véget, a szétporladást, az elmúlást. És ezt mondja Jeremiás is: sírok, és látom, hogy az Isten megállítja a véget, hogy „loh támenu”, ne legyen végünk, ne porladjunk el, ne tűnjünk el. És innen fakad Jeremiás felszabadulása. Már nem csak a pusztulást látja, nem csak a bűnt, a nyomorúságot és a bűn következményeit látja, hanem meglátja Istennek a kezét, amely megállítja a következményeket.

Nekünk nem a bűnökkel van a bajunk, a bűn az jó, azt mindenki szereti. Azért van olyan sok bűn a világon. Nekünk a bűn következményével van a nagy bajunk, a bűn gyümölcseivel. Jeremiás azt mondja, hogy nincs végünk, mert Isten nem engedi, hogy a következmény, a megérdemelt következmény ránk essen. Íme, egy síró embernek az öröme!

De ezt mondja Jézus Krisztus is a keresztfán. Az őt megfeszítőkre mit mond a mi Urunk? Azt mondja, Atyám bocsásd meg nekik, mert nem tudják mit cseleksznek. „Loh támenu” ezt mondja Jézus Krisztus, ne bántsát őket, ne legyen végük. Ez a kegyelemnek a kiáradása!

Könnyek egymásra találása

Jeremiás sír Jeruzsálem pusztulása után, és Jeremiás után hatszáz évvel, ami nagyon sok idő, egy másik mély, nagy fájdalmas sírás van feljegyezve a Szentírásban. Ez pedig Jézus Krisztusnak a sírása. Jézus virágvasárnap, amikor Jeruzsálemet szemléli, sír. A Jeremiás idejében bekövetkezett pusztítás után újra felépített Jeruzsálemet siratja. Azért sír Jézus Krisztus, mert tudja, hogy újra le lesz rombolva. Hiába építed fel, leromboltatik – mintha mondaná. Ami nem az Istenre épül, ami nem kegyelem által építetik, az nem marad meg. Jézus sír, de ebben a sírásban benne van már az ő kegyelme, az ő meginduló lelke.

Jézus sír és Péter is sír, és amikor ez a két sírás összetalálkozik, akkor írja a mi drága Szentírásunk, hogy a vőlegény és a menyasszony örvendezve mennek be az esküvői házba. A vőlegény is sír, mert vágyik az ő menyasszonya után, a menyasszony is sír, mert vágyik az ő vőlegénye után. Jézus sír, mert látja, hogy szenved az ő népe ezen a világon, szenved és küszködik az Isten arcú ember, de azt is látja a mi Urunk, hogy a világra és minden dicsőségére pusztulás vár. Ezért sír Jézus. Vajon van-e még gyermeke Istennek, aki tud sírni a huszonegyedik században? Vajon találkozik-e Jézus sírása a te könnyeiddel?

Boldogok, akik sírnak, mert megvigasztaltatnak. Engedjétek időről időre, hogy a lelketek fakadjon fel Isten színe előtt. Lássatok tisztán a lélek könnyein keresztül. Értsétek, hogy a kegyelem csak a sírónak adatik, és készüljétek a menyegzőre a mi Urunkkal, Jézus Krisztussal, aki sírva váltotta meg az ő síró népét ebből a gonosz világból.

Ámen.